

EIROPAS KOPIENU KOMISIJA

Briselē, 01.06.2004
COM(2004) 394 galīgā redakcija

KOMISIJAS DARBA DOKUMENTS

Vides apsvērumu integrācija citās politikas jomās – Kārdifas procesa izvērtējums

1. IEVADS

Šis vides integrācijas izvērtējums izriet no Eiropadomes 2003. gada pavasara secinājumiem, kur norādīts, ka „Komisija plāno veikt Kārdifas procesa par vides integrācijas norisi ikgadēju izvērtēšanu, regulāru vides politikas pārskatu un savlaicīgi ziņot par šo uzdevumu rezultātiem, ko jāņem vērā, sagatavojot Eiropadomes nākamās pavasara ziņojumus, sākot no 2004. gada.”¹ Izvērtējums papildina 2003. gada vides politikas pārskatu² (VPP), ko pieņēma 2003. gada decembrī, un kas ir jāskata 2003. gada VPP sniegtās informācijas kontekstā.

Vides integrācijas princips paredz, ka uzlabojumus vides jomā, kas ir vajadzīgi ilgtspējīgai attīstībai, nevar sniegt tikai vides politika. Lai sasniegtu ilgtspējīgu attīstību, izmaiņas, kas mazinātu ar ietekmi uz vidi saistītās problēmas zivsaimniecībā, lauksaimniecībā, transporta nozarē, enerģētikā un citās jomās, var ieviest tikai, iekļaujot vides jautājumus šajās nozarēs.

ES līmenī vides integrācija ir paredzēta EK Līguma 6. pantā, kur izvirzīts noteikums, ka: „nosakot un īstenojot Kopienas politiku [...], tajā jāparedz vides aizsardzības prasības, jo īpaši lai veicinātu noturīgu attīstību.”³ Vides integrācija saņēma institucionālu pamudinājumu 1998. gadā, kad Eiropadome uzsāka tā dēvēto Kārdifas procesu, kas nosaka dažādus Padomes sastāvus stratēģiju attīstīšanai.

ES ilgtspējīgas attīstības stratēģija (ES IAS), ko pieņēma 2001. gadā Gēteborgā, ir paplašināta, tajā iekļaujot gan prioritāros mērķus vides jomā un vides integrāciju, gan ekonomiskos un sociālo mērķus. Stratēģijā ir paredzēta ilgtermiņa vīzija, kurā ietilpst dinamiskas ekonomikas, sociālās kohēzijas un augstu vides standartu apvienojums. Līdz ar to jāatjauno saskaņotība un integrācija politikas jomā, kā uzsvērts 2001. gada Eiropadomes secinājumos, kad tika pieņemta ES ilgtspējīgas attīstības stratēģija, kurā ir aicinājums Padomei: „pabeigt un turpināt attīstīt nozares stratēģijas vides integrācijai visās atbilstošajās Kopienas politikas jomās, lai tās īstenotu iespējami drīz,” un arī „izvirzīt atbilstošus mērķus nākamajā sestajā vides rīcības programmā un ņemt vērā ilgtspējīgu attīstības stratēģiju.”

ES līmenī nozares stratēģiju vides integrācijai vienota ilgtermiņa koncepcija ir papildināta ar paplašinātu novērtēšanas instrumentu, ko izmanto, ierosinot konkrētus politikas pasākumus vai iniciatīvas.⁴ Abi instrumenti ir būtiski pareiza līdzsvara panākšanā starp ilgtspējīgas attīstības trīs pīlāriem, tādējādi sasniedzot lielāku vides integrācijas līmeni.

Procesu rezultātā, kas tika ieviesti pāris gadus atpakaļ, vairākās nozarēs ir panākts uzlabojums vides jomā. Tomēr vides integrācija notiktu daudz straujāk, ja visas nozares īstenotu saistības, ko tās uzņēmušās pēdējo piecu gadu laikā. Tas būs grūts process: daudzi ar integrāciju saistītie neizpildītie darbi ir paveikti, bet centieni nākotnē, lai mainītu esošās nestabilās

---

¹ 58. punkts, Prezidentūras secinājumi, Briseles Eiropadome, 2003. gada 20.-21. marts

² KOM(2003)745, 2003. gada 3. decembris.

³ Integrācijas nozīmība ir vēlreiz apstiprināta Konstitūcijas projektā par Eiropas nākotni, ko ierosināja Konvents 2003. gada 18. jūlijā (II-37. un III-4.pants). skat. [-http://european-convention.eu.int/DraftTreaty.asp?lang=EN](http://european-convention.eu.int/DraftTreaty.asp?lang=EN)

⁴ Ietekmes uz vidi novērtējums (IVN) un stratēģiskais vides novērtējums (STN) ir instrumenti, kas sekmē vides integrāciju valsts un reģionālā līmenī (projektiem, plāniem un programmām).

tendences, ir īpaši jāvelta strukturālajām reformām, kas var radīt spriedzi attiecīgo nozaru interešu grupās. Turklāt ir vajadzīga rīcība valsts līmenī, lai īstenotu uzņemtās saistības Savienības līmenī, jo vairākās jomās Kopienas kompetence ir ierobežota.

Izvērtējumā vispirms ir norādīta vides integrācijas sistēma ES līmenī kopš Kārdifas procesa uzsākšanas 1998. gadā. Tajā ir norādīts apkopots pārskats par vides integrācijas statusu nozarēs, kurš bija vajadzīga integrācijas stratēģiju izstrādāšana. Izvērtējuma beigās ir izdarīti secinājumi par vides integrācijas turpināšanu ES līmenī. Pieņemot un izstrādājot īpašās prioritārās darbības Kārdifas procesa īstenošanā, lai atbalstītu to ar papildu darbībām valsts un Kopienas līmenī, jo īpaši jāņem vērā esošās vides politikas koncepcijas un jārod veiksmīgi risinājumi.

2. SECINĀJUMI

Lai gan izvērtējumā ir atspoguļoti labi rezultāti par Kārdifas procesu, piemēram, vides integrācijas darbības nozares paplašināšana, gan konkrēti uzlabojumi dažās nozarēs, tomēr ir norādītas arī vairākas nepilnības īstenošanā. Bez tam izvērtējumā uzsver arī to, ka jāuzlabo stratēģiju atbilstība Padomes sastāvos un jāpievērš lielāka uzmanība paraugprakseī satura un īstenošanas ziņā. Izvērtējumā ir arī norāde uz pasākumu kopumu Kopienas un valsts līmenī, lai saskaņā ar Kārdifas procesu atbalstītu nozaru Eiropadomes centienus integrēt vides apsvērumus politikā un palīdzēt gūt pēc iespējas lielāku labumu no šiem centieniem konkrētu vides jomas uzlabojumu veidā. Lai pilnībā īstenotu Kopienas līmenī pieņemtos lēmumus, turpmāk jāpieliek arī krietnas pūles valsts līmenī.

Lai gan ilgtspējīga attīstība savstarpēji pastiprina ekonomikas, sociālo un vides politiku, tomēr vides integrācija pieprasa pastiprinātu pārredzamību un politisku atbalstu visaugstākajā līmenī. Pavasara Eiropadomes dienas kartībā jābūt iekļautam jautājumam par vides integrāciju. Šajā sakarā un saskaņā ar prezidentūras secinājumiem par 2003. gada Eiropadomi, Eiropas Komisija veiks **vides integrācijas ikgadējo izvērtējumu** kā papildinājumu Vides politikas pārskatam, kas būs iekļauts Komisijas Pavasara ziņojumā un Eiropadomes pavasara debatēs.

Nākamajās iespējās, lai sekmētu vides integrāciju, arī jāiekļauj:

- Pārskatā **par ilgtspējīgas attīstības stratēģiju 2004.– 2005. gadam** izskatīts progresu kopš 2001. gada un noteiktas prioritārās darbības, kas nodrošina mērķu izpildi. Šis uzdevums palīdzēs ES precīzi noteikt vides integrācijas problēmas ES līmenī, kas kavē ES centienus novērst nestabilas tendences vides jomā, un iesniegt konkrētus priekšlikumus to novēršanai.
- Termina **vidusposma pārskats par Lisabonas stratēģiju 2005. gadam** ir papildiespēja, lai izvērtētu kā vides integrācijas, ekonomikas un nodarbinātības pieaugums pakāpeniski var būt savstarpēji atbalstoši.
- Komisija pievērš īpašu uzmanību ilgtspējīgai attīstībai paziņojumā par Savienības nākamo **finanšu plānu** (no 2007. gada)⁵, kur sniegts papildatbalsts turpmākai vides integrācijai, jo īpaši lauksaimniecības un reģionālajā politikā. Komisijas priekšlikums regulai par struktūrfondiem un kohēzijas fondiem laikposmā pēc 2006. gada, ko pieņēma 2004. gadā, un kas nosaka jaunas pamatnostādnes, paredz iespēju labāk integrēt ilgtspējīgas attīstības vides, ekonomikas un sociālo pīlāru kohēzijas politikā.

Vides integrācija ir galvenais nosacījums ilgtspējīgas attīstības veicināšanā. Savienībā visās politikas jomās jābūt drošām un ilgstošām saistībām visos pārvaldes līmeņos.

---

⁵ Sk. Komisijas paziņojumā Eiropas Parlamentam un Padomei, Komisijas likumdošanas un darba programma 2004. gadam, KOM(2003) 645 galīgais 2003. gada 29. oktobris (5. lpp.).